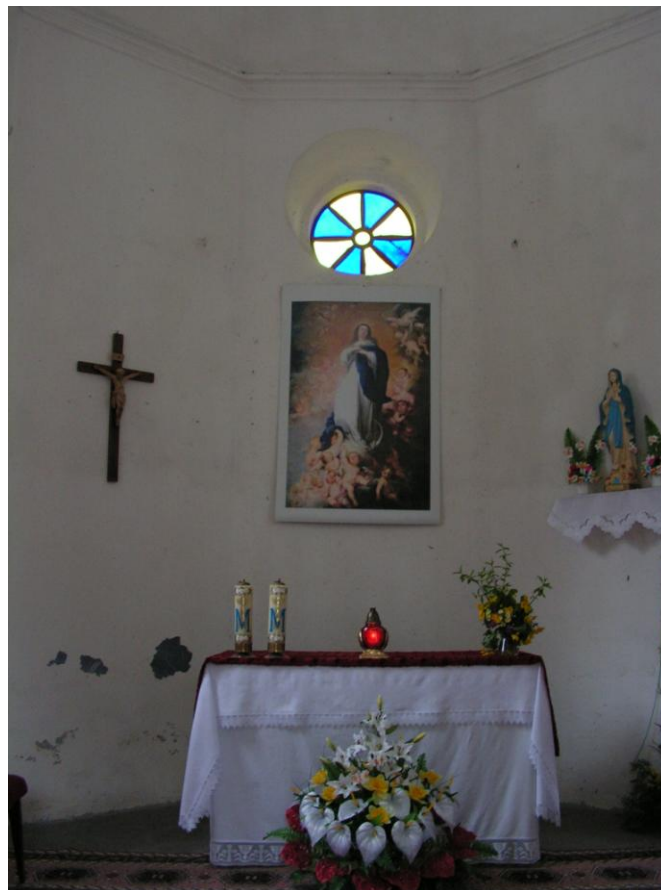

Kaplica Tyszkiewiczów

Przed głównym budynkiem Zespołu Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni stoi murowana, neogotycka kaplica dworska, wzniesiona w 1873 roku fundacji Zdzisława Tyszkiewicza. Kaplica poświęcona Najświętszej Marii Pannie Niepokalanie Poczętej. Jest zwrócona frontem na północny wschód. Zbudowana z cegły w stylu neogotyckim mimo, że jest niewielka to zachwyca swoim pięknem. Zbudowana została na rzucie prostokąta, z półkolista absydą. Fasadę wejściową poprzedza płytki przedsionek, zwieńczony trójkątnym szczytem o krawędziach profilowanych w "ząbki", zamkniętym po bokach kamiennymi wieżyczkami. W środku tego szczytu a bezpośrednio nad drzwiami wejściowymi w obramowaniu okulus wypełniony pseudorozetą.

Wewnątrz znajdował się ołtarz neogotycki z obrazem Najświętszej Panny Maryi Niepokalanie Poczętej.

Kaplica miała różne koleje losów. Pełniła od początku rolę kaplicy prywatnej, w której odprawiane były nabożeństwa tylko dla rodziny Tyszkiewiczów, krewnych i domowników. Celebracji tych nabożeństw dokonywali księża z Kolbuszowej. Hrabia zobowiązał się także do pokrycia wszelkich kosztów związanych z utrzymaniem i prowadzeniem kaplicy i przysięgł, że nie obciąży nimi innych parafian. Pozwolenia na wykonywanie kultu w kaplicy, średnio co 7 lat, otrzymywano od biskupa tarnowskiego. W 1939 roku kaplica została złupiona. To wydarzenie i wybuch II wojny światowej przyczynił się do zamknięcia kaplicy do 1941 roku. Dopiero w maju 1941 roku hr. Tyszkiewicz wniósł podanie o ponowne erygowanie tej kaplicy. Kuria tarnowska zgodziła się na przemianę kaplicy z prywatnej na publiczną na czas jednego roku od maja 1941 do maja 1942.

W 1943 roku Kuria tarnowska przesłała Tyszkiewiczowi przedłużenie przywileju kaplicy napółpublicznej na 3 lata wydanego przez bp. Komara w myśl sprawozdania z 18 maja 1941, że hrabia będzie się starał o normalne funkcjonowanie kaplicy i zapewni do niej

dostęp tej grupie ludzi, która tego pragnie w szczególności dla wysiedlonych, chorych, starców i kalek.

Hrabia Tyszkiewicz w 1944 roku został zesłany w głąb Rosji i tam zmarł, zaś jego rodzina rozprzeczła się po całym kraju. Po „wyzwoleniu” kaplica została zniszczona przez radzieckich żołnierzy. Powybijali okna, zniszczyli rzeźby i zrabowali obrazy, w tym piękny wizerunek Najświętszej Maryi Panny z pereł na aksamicie.

Nie znaleziono bezpośrednich zapisów dotyczących przeznaczenia i dziejów kaplicy w latach 1945 – 1959. Jednak z wywiadów przeprowadzonych z mieszkańcami Weryni wynika, że po wojnie wyremontowano ją, po czym księża kolbuszowscy odprawiali tam Msze święte dla wiernych z Weryni. W każdej z tych Mszy świętych uczestniczyło wielu mieszkańców Weryni, nawet pomimo tego, że prawie wszyscy stali na polu niezależnie od warunków atmosferycznych.

W okresie sprawowania władzy przez komunistów kaplica przy szkole nie była postrzegana pozytywnie. Może o tym świadczyć wypowiedź dyrektora szkoły podczas Rady Pedagogicznej 4 października 1963r., który poruszając problem kaplicy szkolnej stwierdza, iż jest ona nieprawnie przejęta przez parafię. Zachęcał, by nikt z Głównego Pedagogicznego i młodzieży szkolnej nie uczęszczał na nabożeństwa. Czyniono również bezskuteczne starania by kaplica została rozebrana. Niewiele później w listopadzie 1963 roku Wydział Budownictwa i Architektury w Kolbuszowej nakazał zaprzestać celebracji liturgicznych argumentując tym, że: stan techniczny kaplicy jest zły, dlatego bez remontu i orzeczenia o stanie technicznym, nie może być używana.

31 maja 1975 roku cały zespół pałacowo – parkowy i folwarczny, w skład którego wchodziła także kaplica, został wpisany do rejestru zabytków województwa rzeszowskiego.

Od tego czasu rzadko odprawiano w niej Msze święte. Czyniono to tylko z okazji rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego, a także na zjazd absolwentów Zespołu Szkół

Rolniczych. Przed rocznicą 50 – lecia ZSR w Weryni przeprowadzono remont w wyniku, którego straciła swój pierwotny wystrój, ponieważ polichromię zamalowano na białe. Kaplica przez długi okres była zamknięta.

W roku 2006 obserwując niszczenie kaplicy dyrektor Stanisław Olszówka wspólnie z katechetą naszej szkoły - księdzem Arturem Progorowiczem, rozpoczęli staranie o pozyskanie środków na renowację. Przed tym krokiem został opracowany projekt renowacji. Kolejne działania skierowane były na pozyskanie środków finansowych. Dużą pomocą wykazał się Samorząd Powiatowy, który przekazał 57 tyś. zł. na remont. Kolejna kwota 25 tyś. zł. pozyskana została z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego. W dniu 20 października 2008r. nastąpił odbiór prac I etapu zrealizowanych przez wykonawcę. Została wykonana wymiana dachu z blachy na dachówkę co dodało piękna obiektowi.

Biskup Kazimierz Górny w piśmie skierowanym do Starosty Kolbuszowskiego J. Karysia i dyrektora S. Olszówki dziękował za podjętą inicjatywę. „Takie działanie uczy młodzież miłości do Boga oraz szacunku dla historii naszych małych Ojczyzn”.

Renowacja kaplicy spotkała się z dużym zainteresowaniem mieszkańców Weryni, uczniów oraz absolwentów szkoły. Ten remont pozwolił rozpocząć powrót kaplicy do czasów świetności. W miarę pozyskania dalszych środków finansowych prowadzona będzie renowacja fundamentów, stolarki oraz wnętrza.

Kaplica jest jednym z zabytków powiatu kolbuszowskiego, która często jest odwiedzana również przez turystów. Obecnie korzystają z niej uczniowie Zespołu Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni, którzy na lekcjach religii jak również w drodze do szkoły wstępują na chwilę modlitwy. Szkoła w Weryni jest jedną z nielicznych szkół publicznych w Polsce mającą na swoim terenie taki obiekt.

Kaplica jest otwarta od godz. 7.30 do późnych godzin wieczornych a dzięki opiece pani Zofii Maciąg ołtarz jest zawsze pięknie przystrojony.

Opracował: Witold Cesarz

Ostatnia aktualizacja: 31.01.2011 r.